

PÁ~ES HORY, PÁ~ES DOLY â€“ BULHARSKO A Å~ECKO - X.

PondĀ~lĀ~, 21 leden 2008

Jedeme dál, takovou krkolomnou stezkou, silnice je vymletá a samá díra. BuĀ~ jedeme krokem anebo naskakujeme aĀ~ do stropu. Kolem nás jsou samé hory a skály, obĀ~as se pod nimi klikatí nĀ~jaká Å~mĀ~ka. Kodrcáme se kus cesty, kdyžĀ~ najednou se pĀ~ed námi objeví závora a - finito.

Z domku u závory, který mi pĀ~ipomíná nyní uĀ~ opuštĀ~né stráĀ~ní domy v šumavském hraniĀ~ním pa vychází uniformovaný chlápek. NaštĀ~stí nedrĀ~í v ruce kalašnikova. Kupodivu umí anglicky a dozvídáme se od nĀ~j, Ā~e je zde ochranné vodní pásmo a jet tudy rozhodnĀ~ nemĀ~Ā~eme. V naší blízkosti se nachází veliké jezero Belmeken, které leĀ~í na rozhraní dvou povodí, a to bude asi ten dĀ~vod. Jsme zdecimováni. Místo toho, abychom si kus cesty ušetĀ~mĀ~ili, budeme se vracet zpĀ~t po té hroznĀ~ silnici a pĀ~mece jen dĀ~lat okruh po státovce. Ale nedá se nic dĀ~lat, aspoĀ~ víme, Ā~e cestám v mapách moc dĀ~vĀ~Ā~ovat nemĀ~Ā~eme. Jenom nechápeme, pročĀ~ nĀ~kde dole na zaĀ~ silnici neumístili dopravní znaĀ~ku zakazující vjezd (Ā~i prĀ~jezd), a my tak museli najet spoustu zbyteĀ~ných kilometrĀ~. Ta se vracíme, projíĀ~díme znovu Borovec, kterému jsme se chtĀ~li vyhnout, a pĀ~es Samokov sjíĀ~díme na hlavní tah. Jen co máme hory za zády, mĀ~ní se poĀ~así jak mávnutím kouzelného proutku. Mraky jsou pryĀ~, rapidnĀ~ se oteplí a sluníĀ~ko svítí, jak kdyby mu platili. Je to k vzteku. NaveĀ~er pĀ~ijíĀ~díme do Banská. MĀ~sto se nachází v Razlošské dolinĀ~ ve výšce 900 m n.m. pĀ~ímno na severním úpatí Pirinu, ze severu obklopené pohoĀ~ím Rila a z východu pohoĀ~ím Rod Vlastní osada vznikla v 9. - 10.století, ke znaĀ~nému rozmachu obce došlo od 18.století v návaznosti na rozvoj obchodu s egejskými zemĀ~mi, s Indií, Arábií, Francií, Anglií a Rakouskem. V 19. století bylo Banská jižĀ~ pomĀ~rnĀ~ bohatým mĀ~stem, místní obchodníci i Ā~emeslníci si stavĀ~li krásné domy, obehnané vysokými zdmi, z nichĀ~ se mnohé dochovaly aĀ~ dodnes. Dnešní Banská s 10 000 obyvateli je jednak díky své poloze významným lyĀ~aĀ~ským a turistickým stĀ~edis jednak patĀ~í s mnohými architektonickými kulturními památkami mezi mĀ~stské památkové rezervace. Je znát, Ā~e zde turistický ruch opravdu Ā~ile kvete, Ā~emuĀ~ odpovídá celkové uspoĀ~ádání. Periferie vypadá sice stejnĀ~ jako všechna bulharská mĀ~sta, Ā~i-li hnusnĀ~, ale jinak má Banská šarm podhorského mĀ~steĀ~ka s mnoha hotely, hotýlky a penziony. Krom toho zde probíhá Ā~ilá výstavba nových komplexĀ~, naštĀ~stí citlivĀ~ architektonicky Ā~ešených. Nové budovy skvĀ~le zapadají do koloritu okolních domĀ~ a nedalekých hor. ProjíĀ~díme rĀ~zným vybíráme hotýlek, který by se nám líbil a pĀ~itím nás finanĀ~nĀ~ nezruinoval. Nakonec zastavujeme u tĀ~íhvĀ~zdiĀ~kového h Lazur a Axl se jde ptát na cenu. RecepĀ~ní bohuĀ~el neumí anglicky, a tak nastupuje Terka s nĀ~mĀ~inou. Bereme zde dva jednolĀ~Ā~kové pokoje po 25 Leva a jeden dvojlĀ~Ā~kový za 35 Leva. Za takĀ~mka symbolickou cenu dostáváme velké pokoje s pomĀ~rnĀ~ komfortním, úplnĀ~ novým vybavením vĀ~etnĀ~ televize a lednice. Z balkónku pak máme výhled pĀ~ímno n Jsme maximálnĀ~ spokojeni a hned si dáváme horkou sprchu. VyuĀ~íváme dostateĀ~ných prostor pokojĀ~ a rozkládáme zde k dosušení naše provlhlé svršky a stany. Po regeneraci našich zevnĀ~jškĀ~ scházíme do recepce a Axl se uĀ~ anglicky ptá relativnĀ~ mladého majitele hotelu Majka na pĀ~medpovĀ~Ā~ poĀ~así. Dozvídáme se, Ā~e po následující dva dny má být sluneĀ~no a beze sráĀ~ek. Podle toho také hned plánujeme, Ā~e zítra zĀ~staneme v Banská, které si dĀ~kladnĀ~ prohlédneme, a následující den vyrazíme do hor, pĀ~mi Ā~emĀ~ zdoláme nejvyššš vrchol Vichren. Ptáme se ještĀ~ na moĀ~nost poveĀ~eĀ~met v hotelové restauraci, ale protože uĀ~ je po devátĀ~ kuchyĀ~ je zavĀ~ená. Majk nás posílá pĀ~es ulici naproti, kde se nachází šmechana", Ā~i-li stylová bulharská restaurace s tradiĀ~ními místními pokrmy. Poslechneme jeho rady, protože do centra mĀ~sta uĀ~ se nám teĀ~ nechce trmáct a dĀ~láme víc neĀ~ dobĀ~me. Mechana je zaĀ~mĀ~zena opravdu stylovĀ~. Zdi jsou kamenné, stropy z dĀ~evĀ~ných trámĀ~, tak všechen nábytek dĀ~evĀ~ný. Na stolech jsou Ā~ervené pĀ~ízové ubrusy s bulharskými motivy, lavice mají pĀ~mehozy v podobném ladĀ~ní. UprostĀ~ed vstupní místnosti je obrovská dĀ~evĀ~ná káĀ~ plná lahvového piva, které je chlazené vodou stékající dĀ~evĀ~ným korytem odĀ~kud zvenku. RĀ~zné tradiĀ~ní doplĀ~ky umístĀ~né na stĀ~nách a policích doplĀ~ují celkovou atmosféru, která je vynikající. OkamĀ~itĀ~ k nám pĀ~ibíhá mladá servírka, která je velmi ochotná. Ptá se nás, odkud jsme, a pak na nás vybalí všechna Ā~eská slovíĀ~ka, co zná. SmĀ~jeme se, kdyžĀ~ my na oplátku slabikujeme bulharské ekvivalenty - a dobrý kontakt je navázán. Objednáváme si pití a servírka vymlouvá Petrovi kávu, Ā~e prý ji tady nevaĀ~í dobrou. Nám s Terkou pak doporuĀ~uje znaĀ~ku Ā~erveného vína a její tip je skvĀ~lý. Za 10 Leva pijeme skuteĀ~ně výborné víno. VýbĀ~r jídla je podstatnĀ~ sloĀ~itĀ~jší, protoĀ~e jídelní lístek je více neĀ~ bohatý. Nakonec si Terka dá vegetarián pizzu Margharita, jejíĀ~ pĀ~ítomnost na jídelníĀ~ku nás zaskoĀ~ila, já kuĀ~ecí špíz, Petr s Axlem pak šestisetgramový míchaný špíz. Chlapi si chtĀ~jí pĀ~iobjednat ještĀ~ nĀ~jaký zeleninový salát, servírka s smĀ~je a Ā~mĀ~ká jim, Ā~e to všechno nesnĀ~dí. Dávají tedy na její slova a dĀ~lají dobĀ~me, protože to, co jim vzáp vyráĀ~í dech. Na velkém prkĀ~nku dlouhém minimálnĀ~ pĀ~l metru leĀ~í na dĀ~evĀ~ných vidlicích obrovský špíz sklád z vepĀ~ových a kuĀ~ecích kouskĀ~ (respektive kusĀ~), slaniny, klobásek a rĀ~znorodé zeleniny. Pod špízem jsou pak na vinných listech rozloĀ~ené brambory a hranolky. Všechno jídlo je dobré, ale na naše zvyklosti málo slané. S tím jsme se následnĀ~ setkali ve všech dalších bulharských restauracích, BulhaĀ~mi oproti nám prostĀ~ málo solí. MoĀ~ná i to je jeden z dĀ~vodĀ~, pročĀ~ netrpí tolik kardiovaskulárními chorobami jako my Ā~eši. Ale po dosolení je jídlo opravdu chutné a musíme také ocenit, Ā~e hranolky nejsou mraĀ~ené fabrikované, ale dĀ~lané skuteĀ~nĀ~ podomácku. PĀ~ikusovaný Ā~esnekový chléb pĀ~ipomínající velkou pita placku je jen zlatou teĀ~kou celého menu. Po ve jsme plní k prasknutí, louĀ~íme se s milou servírkou a jdeme spát... Míša z Humplu, cestovatelka n. v. n.